

Kuvien esittäminen kartalla – Map

Lightroom sisältää geotagging-ominaisuudet. Se tarkoittaa, että kuvauspaikat voidaan esittää automaattisesti kartalla, jos kuvien metatiedoissa on (GPS-) paikkakoordinaatit. Toisaalta kuvien metatietoihin voidaan lisätä sekä maantieteelliset koordinaatit että nimetyt paikkatiedot vetämällä ja pudottamalla kuvat filminauhasta kartalle.

Kuvat kartalle

Valitut kuvat vedetään ja pudotetaan filminauhasta kartalle, jos niissä ei ole valmiiksi paikkatietoa. Tässä kartalle tiputeltuna kuvauspaikat näyttävät kulkemani reitin alkaen Burj al-Arabin portilta. Köyhälle kuvaajalle ei tarjottu sisäänpääsyä, joten täytyi kierrellä kauempana ja tyytyä ulkokuviin.

Metadata-ikkunassa EXIF-tietojen lopussa on GPS-kenttä, jossa nyt näkyvät paikan kartta- ja korkeuskoordinaatit. Samalla IPTC-tietoihin on tullut kuvauspaikka kaupungin/paikkakunnan tarkkuudella. GPS-kentän oikeassa laidassa olevaa nuolta napsauttamalla siirrytään aina karttaosioon ja kuvauspaikka näytetään kartan keskellä. (Alt/Opt-napsauttaminen samaan nuoleen avaa sijainnin Google Mapsiin www-selaimeen.)

Kaikki nämä metadatatiedot ovat haettavissa Lightroomin hakutoiminnoilla. Tämä on ehkä jopa nopein tapa syöttää kuviin paikkainformaatiota. Haun jälkeen tieto on Lightroomin tietokannassa ja kuvatiedostoon sen saa mukaan tallentamalla kuvan metadatan. Jos kuvassa jo on GPS-informaatio suoraan kameran tallentamana, kuvan napsauttaminen karttaosion filminauhassa näyttää kuvauspaikan kartalla.

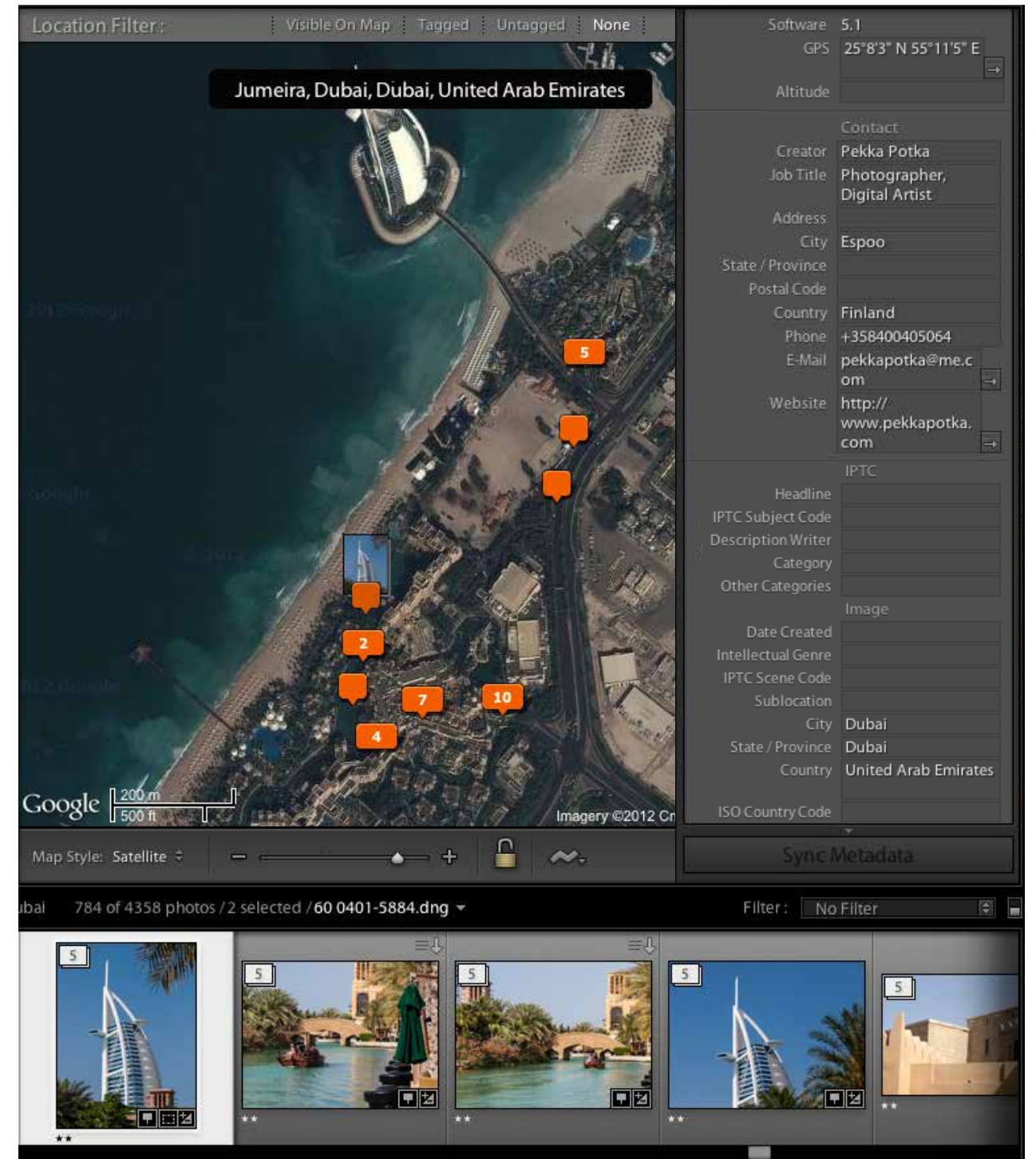
Filminauhan kuvakkeiden oikeassa alakulmassa on paikkatiedon merkinä kyltti-kuvake. Sen napsauttaminen missä tahansa Lightroomin osiossa avaa karttaosion, näyttää kuvan paikan kartalla ja kuvakkeen filminauhassa kartan alla.

Osoittimen vieni kuvan paikkamerkin päälle tuo näkyviin esikatselukuvan, jos paikasta on vain yksi kuva. Mikäli samassa paikassa on kuvattu useita kuvia, paikkamerkissä näkyy kuvien tai kuvapinojen määrä ja sen napsauttaminen tuo esiin esikatselukuvan sekä sen sivuille kuvien selailunuolet. Kyseistä paikkamerkkiä vastaavat kuvat näkyvät samalla filminauhassa.

Google-kartta Lightroomissa

Adobe käyttää Lightroomissa Googlen karttapalvelua. Niinpä karttaosio tarvitsee toimiakseen internet-yhteyden. Google Maps saattaa näyttää internetissä ilmaiselta, mutta se ei ole sitä kaupallisissa sovelluksissa käytettynä. Adobe on ostanut lisenssin Googelta voidakseen käyttää karttapalvelua Lightroomin yhteydessä. Lisenssin kesto on viisi vuotta. Tämä on toinen karttaan liittyvä rajoitus: kartta voidaan näyttää Lightroomissa viiden vuoden ajan viimeisimmästä Lightroom-päivityksestä. Se ei kuitenkaan ole ongelma paikkatietojen kannalta. Ne pysyvät kuvien metadatatassa rajoittamattomasti, vaikka ne olisivat liitetty sinne Google Mapsin avulla. Karttaa tarvitaan vain näyttämään metadatatassa olevaa tietoa. Kyseinen lisenssi koskee vain karttaosiota, muu Lightroom toimii normaalisti, vaikka sitä ei päivittäisikään.

7. KUVIEN YHDISTÄMINEN – PANORAAMAT JA HDR

Lightroom 6/CC:n myötä itse Lightroomiin tuli ensimmäisen kerran mahdollisuus yhdistää erillisiä kuvia. Aiemmin tämä on ollut mahdollista vain ulkoisen editorin (esim. Photoshop) tai plug-inien avulla.

Niin panoraama kuin HDR:kin käynnistetään Kirjasto-osiossa valikkokomennolla **Photo/Photo Merge**. Kummassakin tapauksessa yhdistettävät kuvat tulee luonnollisesti olla valittuna. Prosessit ottavat huomioon asetetut tai automaattiset objektiiviprofiilit, ja vaikka kuville voi tehdä etukäteen muokkailua, yleensä on parempi yhdistää ensin ja muokata jälkeempään.

Sekä panoraama- että HDR-ominaisuus Lightroomissa ovat hyvin yksinkertaisia automatisoituja prosesseja. Panoraaman teko ei aina onnistu noin vain, ja tässä tapauksessa prosessin automaattisuus on karsinut välivaiheet pois niin, että käyttäjä ei voi tehdä asialle yhtään mitään. Esittelen sen vuoksi tässä myös editoinnin Photoshopissa, koska siellä suurin osa ongelmatapauksistakin on työstettävissä.

Kummankin prosessin lopputuloksena on DNG-tiedosto, jonka muokkaamiseen kaikki Lightroomin säätimet ovat edelleen käytettävissä normaaliin tapaan. Raw-kuvia yhdistettäessä tämä tiedosto ei kuitenkaan ole enää aito raw-tiedosto vaan 16-bit-tinen **floating point** -tiedosto. Siinä 16-bittisyys määrittää käytettävissä olevat sävyportaat per osaväri ja floating point tarkoittaa, että ”desimaalipilkun paikkaa” ei ole määritelty. Käytännössä erona ja paremmuutena tavalliseen gammakorjattuun, 16-bittiseen kuvatiedostoon verrattuna on se, että mustan ja valkoisen paikkaa ei ole lyöty lukkoon. ”Niiden takana” on vielä säätövaraa.

Panoraama- ja HDR-toiminnoilla voidaan yhdistää kaikkia Lightroomin tiedostoformaatteja mutta vain samanlaisia ja saman kameran tiedostoja keskenään.

Yhdistelmäkuva nimetään ykkösvalitun osakuvan mukaan ja siihen lisätään -pano tai -HDR-päätte. Tätä päätettä ei pidä poistaa kuvaa mahdollisesti uudelleennimettäessä, jos haluaa, että panoraamat ja HDR:t ovat haettavissa metadatalla.

Panoraama

Kolmen valituksen sarja valmiina yhdistettäväksi panoraamaksi.

Edellä mainittu valikkokomento tuo näkyviin esikatseluruudun, jossa on valittavana kolme eri projektiota. Yleisimmin itse valitsen pallo- tai perspektiiviprojektion väliltä. Automaatiikka ottaisi tässä palloprojektion. Ainoa valintamahdollisuus näiden lisäksi on rajaus (Auto Crop), joka tekee suurimman mahdollisen suorakaiteen muotoisen rajauksen niin, että valkoista ei tule mukaan. Panoraamaan tarkoitetut osakuvat on syytä rajata aina väljästi kuvausvaiheessa. Niiden pitää myös mennä riittävästi päällekkäin. Itse tapaan panoraamaa kuvatessani kääntää aina kameran etsimen keskikohdan siihen, missä edellisessä kuvassa oli etsimen reuna.

Tässä tapauksessa Lightroom teki moitteettoman siistin ja saumattoman yhdistelmän näistä käsivaralta otetuista kuvista. Lightroom oikoo ja yhdistelee linjat sekä tasaa valoisuuserot.

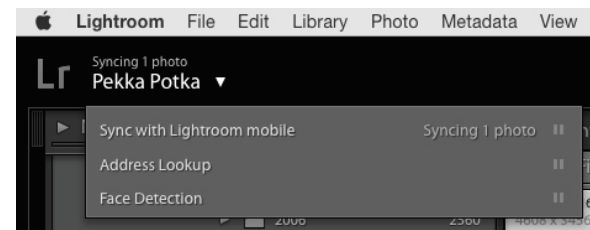
Panoraama voi olla myös monirivinen. Ainoana rajoituksena on Lightroomin kokorajoitus: kuvan koko enintään 512 megapikseliä tai suurempi sivu maksimissaan 65 000 pikseliä.

13. LIGHTROOM MOBILE

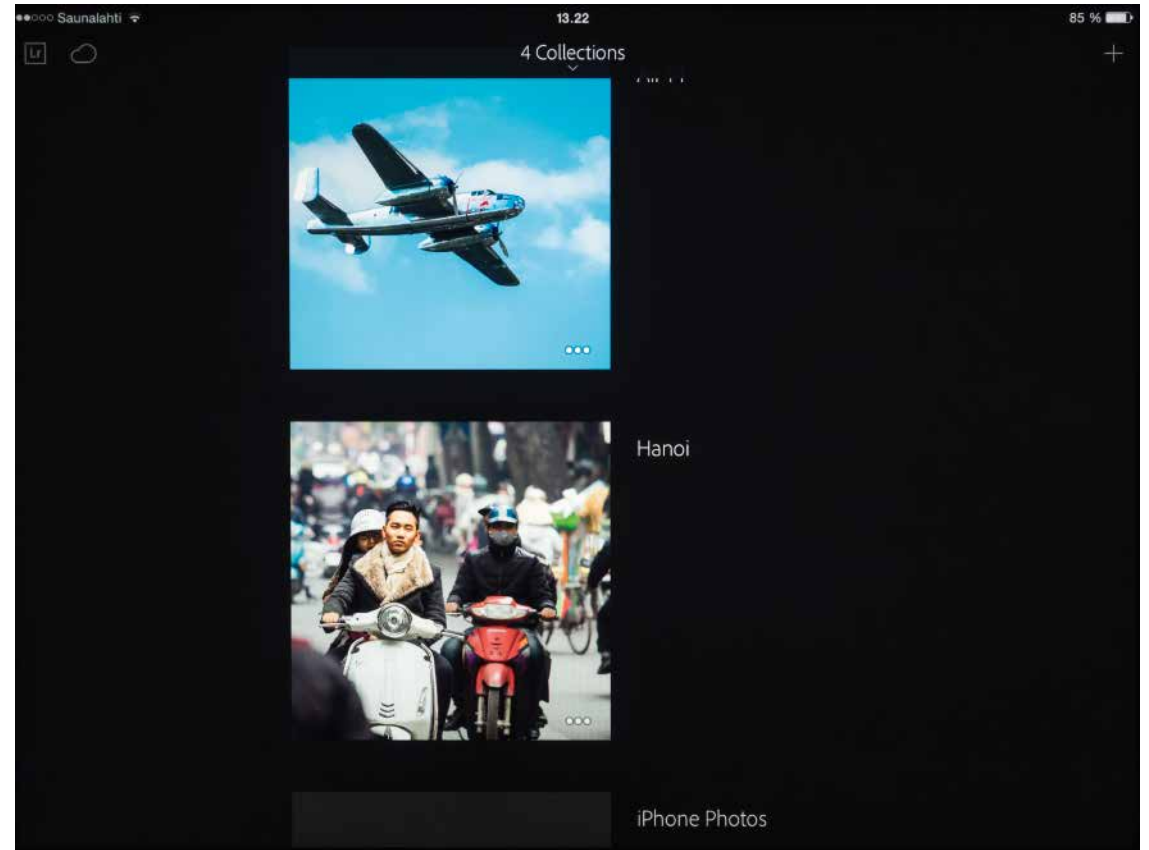
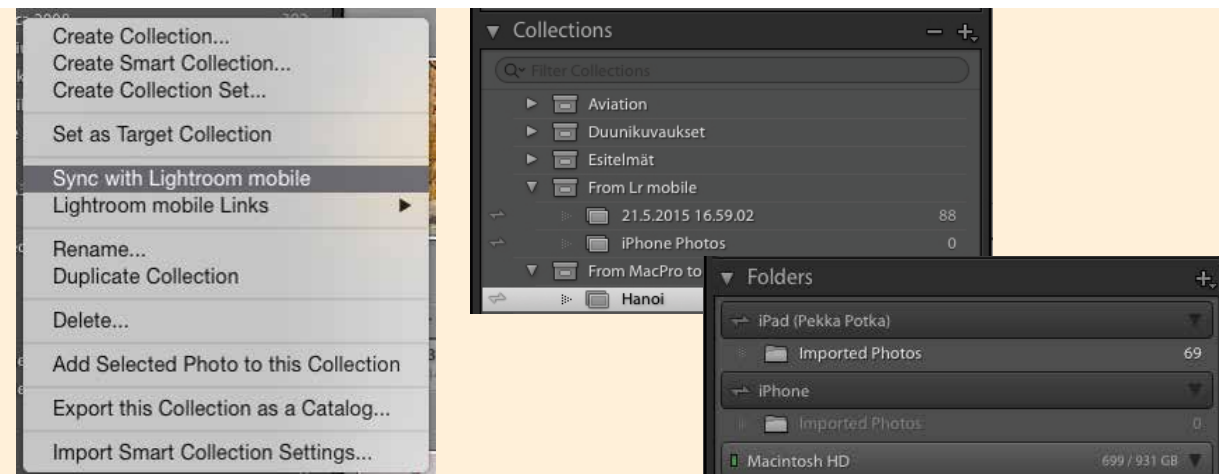
Lightroom mobile on appsi iOS- ja Android-laitteille. Sen avulla on mahdollista synkronoida näillä laitteilla otetut kuvat Lightroomiin ja toiseen suuntaan editoida Lightroomissa olevia kuvia. Lightroomista ei kuitenkaan siirretä Lightroom mobileen raw-tiedostoja vaan Smart Preview -tiedostoja. Lightroomin puolella synkronointia varten kuvat pudotetaan kokoelmiin (Collections), joita siis voi olla useampiakin synkronoituina. Synkronoinnissa

voi olla mukana useita äylaitteita mutta vain yksi Lightroom-tietokanta kerrallaan.

Appsi on ladattavissa ilmaiseksi sekä Apple Storesta että Googlen Play-kaupasta, ja sen myötä tulee 30 päivän kokeiluoikeus. Tämän jälkeen käyttö on mahdollista vain Adoben Creative Cloud -asiakkaaksi ryhtymällä.

Lightroomin päässä synkronointi käynnistetään tai keskeytetään Activity Centerissä. Napsautus nimeen tuo esiin tämän valikon. Normaalisti synkronointi voi olla päällä koko ajan, ellei ole erityistä syytä keskeyttää sitä.

Mobiililaitteen puolella peruskäyttöliittymä on hyvin yksinkertainen. Esillä on kokoelmien lukumäärä, kunkin kokoelman nimi ja otsikkokuva. Ruutu vierittyy ylös-alas. Ylävirin plus-kuvakkeen kautta voi luoda uusia kokoelmia mobiililaitteesta olevista kuvista. Pilvi-kuvakkeessa liikkuu pisteitä synkronoinnin (kuvien siirron) aikana, ja LR-kuvakkeella päästään asetusvalikkoon.

Lightroomista synkronoidaan kokoelmia (Collections). Oikea-napsautus kokoelman nimeen tuo esiin valikon, josta aktivoidaan **Sync with Lightroom mobile**. Synkronoitavia kokoelmia voi olla haluttu määrä. Mobiililaitteen muistitila saattaa kylläkin rajoittaa kokoelmien määrää; jokainen Smart Preview syö n. 1,7 megaa tallennustilaa.

Synkronoidut kokoelmat osoitetaan nuoli-kuvakkeella kokoelman nimen edessä. Tässä on synkronoitu *Hanoi*-niminen kokoelma mobiililaitteisiin. Toiseen suuntaan on synkronoitu iPhone, jossa ei näytä olevan juuri nyt yhtään kuvaa, sekä iPadistä yksi päivämäärällä nimetty albumi. Sama nuoli-kuvake näkyy jokaisen synkronoidun kuvan kuvakkeen oikeassa yläkulmassa.

Mobiililaitteiden kuvat siirtyvät fyysisesti kovalevylle ja ne näkyvät Folders-ikkunassa. Siitä kuvat voidaan haluttaessa siirtää muualle kuva-arkistoon ja vaikka deletoida mobiililaitteesta.